

(2) Azərbaycan Respublikasına münasibətdə: Azərbaycan Respublikasının suveren hüquqlarını və yurisdiksiyasını həyata keçirdiyi əməllərdən Azərbaycan Respublikasının daxili suları, Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan sektoru, Azərli üzərindəki hava məkanı, yerin təki, dənizin dibi və təbii sərvətlər və ya Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüquqa olaraq müəyyən edilmiş və ya gələcəkdə müəyyən edilə biləcək hər hansı digər ərazi deməkdir.

(f) "Sərbəst istifadə edilən valyuta" Beynəlxalq Valyuta Fondunun Sazişinin maddələrinə və ona edilmiş dəyişikliklərə uyğun Beynəlxalq Valyuta Fondu tərəfindən bəzən sərbəst istifadə edilən valyuta kimi müəyyən edilmiş valyuta deməkdir.

(g) Razılığa gələn Tərəfin "qanunvericiliyi" Razılığa gələn həmin Tərəfin qanun və qaydaları və bu qanun və qaydalarla verilən icra səlahiyyətləri icra etmək hüququ deməkdir.

2. Əgər reinvestisiya Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun həyata keçirilirsə, investisiyalarla əlaqədar bu müddəaları investisiyadan gələn gəlirlərin reinvestisiya edilməsinə tətbiq ediləcəkdir, buna münasibətdə ilkin investisiyaya tətbiq edilən rejim ediləcəkdir. İntestisiyanın formasında və ya reinvestisiyanın formasında edilən dəyişiklik onların bu Sazişdə nəzərdə tutulan mənada investisiyanın təsiri təmin etməyəcəkdir, əgər dəyişiklik Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun həyata keçirilirsə.

Maddə 2

İntestisiyaların təşviqi və qorunması

1. Razılığa gələn hər bir Tərəf öz ərazisində Razılığa gələn digər Tərəfin investitorlarının investisiyaları üçün əlverişli şərait yaradacaq investisiya qoyuluşlarına öz qanunvericiliyinə uyğun icazə verəcəkdir.

2. Razılığa gələn hər bir Tərəfin investitorlarının investisiyalarına və investisiyalardan əldə edilmiş gəlirlərə münasibətdə bu müddəalara uyğun olaraq ədalətli və bərabər hüquqlu rejim tətbiq ediləcəkdir və Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisində onların tam müdaxilə təhlükəsizliyi təmin ediləcəkdir. Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri öz ərazisində Razılığa gələn digər Tərəfin investitorlarının investisiyalarından əldə edilmiş gəlirlərinin idarə edilməsinə, saxlanılmasına, istifadəsinə, onlardan faydalanmasına əsassız tədbirlərlə hər maneə törətməyəcəkdir.

Maddə 3

Ön əlverişli rejim və milli rejim

1. Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri öz ərazisində Razılığa gələn digər Tərəfin investitorlarının investisiyalarına və investisiyadan əldə edilmiş gəlirlərinə münasibətdə hər hansı üçüncü dövlətin investitorunun investisiyalarına və ya investisiyadan əldə edilmiş gəlirlərinə münasibətdə etdiyi redimdən və ya öz qanunvericiliyinə uyğun olaraq öz investitorlarının investisiyalarına və investisiyadan əldə edilmiş gəlirlərinə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olan rejim tətbiq etməyəcəkdir.

2. Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri öz ərazisində Razılığa gələn digər Tərəfin investitorlarına münasibətdə onların investisiyalarının edilməsi, saxlanması, istifadəsi, onlardan faydalanması ilə əlaqədar, hər hansı üçüncü dövlətin investitoruna və ya öz qanunvericiliyinə uyğun öz investitorlarına münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olan rejim tətbiq etməyəcəkdir.

Maddə 4

Zərəmə görə kompensasiya

1. Göndərən Razılığa gələn Tərəfin investitorlarının investisiyaları Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində, bu ərazidə baş verən müharibə və ya başqa silahlı münaqişə, inqilab, fəvqəladə vəziyyət, üsyan, qiyam və ya digər oxşar hadisə nəticəsində zərər çəkərsə, bu investisiyaların münasibətdə Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf, ziyanın ödənilməsi, əvəzinin verilməsi, kompensasiya və digər tədbirlərlə əlaqədar öz investitorlarına və ya hər hansı üçüncü dövlətin investitoruna münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olmayan rejim tətbiq edəcəkdir. İrəli gələn ödəmələr köçürüləcəkdir.

2. Bu maddənin 1-ci bəndinə xələf gətirmədən, Göndərən Razılığa gələn Tərəfin investitorları Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində aşağıdakılar:

- onların əmlakının onun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən müsadirəsi və ya
- onun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən vuruşma nəticəsi olmayaraq və ya vəziyyətin zəruriliyi tələb etmədən əmlakının məhv edilməsi nəticəsində zərər çəkərsə, onlara münasibətdə ziyanın ödənilməsi və ya adekvat kompensasiya həyata keçiriləcəkdir. İrəli gələn ödəmələr sərbəst köçürüləcəkdir.

Maddə 5

Ekspropriasiya

1. Göndərən Razılığa gələn Tərəfin investitorlarının investisiyaları və investisiyalardan əldə edilmiş gəlirləri Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində, Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin daxili ehtiyacları ilə əlaqədar ictimai mənafə baxımından və aşağıdakı şərtlərin yerinə yetirilməsi halları istisna olmaqla, milliləşdirilməyəcək, ekspropriasiya edilməyəcəkdir və ya milliləşdirməyə, yaxud ekspropriasiyaya (bundan "ekspropriasiya") bərabər təsirə malik olan tədbirlərə məruz qalmaqdadır:

(a) ekspropriasiya Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun olaraq, ayrı-seçkiliyə yol verilmədən və dərhal, adekvat effektiv olan, onun öz investitorlarına ödənilən kompensasiyadan az əlverişli olmayan kompensasiyanın ödənilməsi müqabilində keçiriləcəkdir. İrəli gələn ödəmələr sərbəst köçürüləcəkdir.

(b) Belə kompensasiya ekspropriasiyanın həyata keçirildiyi və ya gözlənilən ekspropriasiyanın ictimaiyyətə məlum olduğundan, hansı əvvəldirsə, bilavasitə əvvəlki vaxtda ekspropriasiya edilmiş investisiyanın bazar dəyərində bərabər olacaqdır, Razılığa gələn həmin Tərəfin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq tətbiq edilən məzənnə ilə ödəmə tarixinə qədər faizi daxil edəcəkdir, effektiv qaydada realizə ediləcəkdir və köçürüləcəkdir.

(c) Zərər çəkmiş investorların ekspropriasiyanın qanuniliyinə, onların investisiyasının qiymətləndirilməsinin bu maddədə ifadə ol prinsiplərə müvafiq olaraq həyata keçirilməsinə ekspropriasiyanı həyata keçirən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və ya digər müstəqil tərəfindən təxirə salınmadan yenidən baxılmasına hüququ olacaqdır.

2. Yuxarıdakılara baxmayaraq, əqli mülkiyyət hüququna münasibətdə, Razılığa gələn Tərəflər əqli mülkiyyət hüquqlarından icazəsiz istiaza verə bilərlər, əgər bu icazə əqli mülkiyyətin ticarətlə əlaqədar aspektləri haqqında Sazişdə (1994) göstərilmiş prinsiplərə müvafiq qə verilirsə.

Maddə 6

İnvestisiyaların və gəlirlərin köçürülməsi

1. Razılığa gələn Tərəf hər bir investisiyalarla əlaqədar olaraq Razılığa gələn digər Tərəfin investorlarına onların investisiyalarını gəlirlərinin aşağıdakı şərtlərlə məhdudiyətsiz köçürülməsinə zəmanət verəcəkdir:

- (i) Köçürmələr kapitalın investisiya şəklində ilkin olaraq qoyulduğu sərbəst istifadə edilən valyutada və ya investorla və Qəbul edən R gələn Tərəf arasında razılaşdırılmış istənilən digər sərbəst istifadə edilən valyutada gecikdirilmədən həyata keçiriləcəkdir, bu şə investor Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin Hökuməti və ya yerli hakimiyyət orqanları qarşısında öz fiskal və digər maliyyə öhdəli yerinə yetirmiş olsun.
- (ii) İnterlorla digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə köçürmələr Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfdə qüvvədə olan valyuta müb qaydalarına uyğun köçürmə əsasında tətbiq edilən məzənnə ilə həyata keçiriləcəkdir.
- (iii) İstənilən halda köçürmələr Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin öz investorlarına münasibətdə tətbiq etdiyi şərtlərdən az əlverişli ol şərtlərlə həyata keçiriləcəkdir.

2. Yuxarıdakılara baxmayaraq:

- (i) əgər Razılığa gələn Tərəf ödəmə balansı ilə əlaqədar ciddi çətinliklərlə üzləşibsə və ya valyuta məzənnəsi, yaxud pul-kredit siya həyata keçirilməsində ciddi çətinliklərlə üzləşibsə və ya belə təhlükə yaranıbsa, Razılığa gələn həmin Tərəf Tariflər və Ticarət üzrə Ba (TTBS) çərçivəsində müəyyən edilmiş şərtlərə və Beynəlxalq Valyuta Fondunun Sazişinin VIII və XIV maddələrinə uyğun olaraq m altı aydan çox olmayan və yalnız vəziyyəti yaxşılaşdırmaq məqsədilə məhdudlaşdırıcı tədbirlər görə bilər.

Razılığa gələn Tərəf mümkün olan kimi Razılığa gələn digər Tərəfi gördüyü tədbirlər və onların aradan qaldırılması vaxtı məlumatlandıracaqdır.

- (ii) Bu tədbirlər ədalətli, ayrı-seçkisiz olacaq və vicdanla həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 7

İstisnalar

1. Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri təhlükəsizlik maraqlarının müdafiəsi üçün zəruri olan tədbirlər görə bilər. Bu tədbirlər bu müddəalardan yayınma minimum dərəcəyə çatdırılmaqla ayrı-seçkisiz olacaq və vicdanla həyata keçiriləcəkdir.

2. Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin investorlarına və ya hər hansı üçüncü dövlətin investorlarına münasibətdə tətbiq edilən rej az əlverişli olmayan rejimin tətbiq edilməsi ilə bağlı bu Sazişin müddəaları, Razılığa gələn bir Tərəfin digərinin investorlarına aşağıdakılarda gələn rejimin, imtiyazın və ya üstünlüyün faydasını tətbiq etmək öhdəliyinin olması kimi izah edilməyəcəkdir:

- (i) tam və ya əsasən vergitutma ilə əlaqədar olan beynəlxalq saziş, yaxud tam və ya əsasən vergitutma ilə əlaqədar daxili qanunvericilik;
- (ii) Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin qoşulduğu və ya gələcəkdə qoşulacağı, TTBS-nin XXIV maddəsinə müvafiq olaraq "g ittifaqı" və ya "sərbəst ticarət sazişi" ifadələrinin mənasında hər hansı mövcud, yaxud gələcəkdə mövcud olacaq gömrük ittifaqı sərbəst ticarət sazişi və ya oxşar beynəlxalq saziş;
- (iii) əqli mülkiyyətə dair hər hansı mövcud və ya gələcəkdə mövcud olacaq ikitərəfli və ya çoxtərəfli saziş;
- (iv) 2003-cü il 1 iyul tarixindən əvvəl İsrail və hər hansı üçüncü dövlət arasında imzalanmış İnvestisiyaların qarşılıqlı təşviqi və qoru haqqında Saziş.

Maddə 8

Razılığa gələn Tərəf və investor arasında investisiya mübahisələrinin həlli

1. Razılığa gələn Tərəf və Razılığa gələn digər Tərəfin investoru arasında hər hansı investisiya mübahisəsi danışıqlar yolu ilə həll ediləcək

2. Əgər bu maddənin 1-ci bəndində qeyd edilən mübahisə, bu mübahisə haqqında yazılı bildirişin verilməsi tarixindən altı (6) ay ərzin edilməzsə, o, investorun xahişi ilə aşağıdakı qaydada həll ediləcəkdir:

- (a) Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli məhkəməsi tərəfindən; və ya

(b) barışıq proseduru ilə; və ya

(c) 1965-ci ilin 18 mart tarixində Vaşinqtonda imzalanmaya açıq elan edilmiş "Dövlətlər və digər Dövlətlərin vətəndaşları arasında inve mübahisələrinin həlli üzrə Konvensiya"ya əsasən təsis edilmiş İnvestisiya məhkəməsi tərəfindən, əgər Razılığa gələn hər iki Tərəf Konver qoşulubsa; və ya

(d) İMHBM-in Əlavə Qaydalarına müvafiq olaraq, əgər Razılığa gələn Tərəflərdən yalnız biri İMHBM-in Konvensiyasına qoşulubsa; və ya

(e) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiyasının ("UNCITRAL") Arbitraj qaydalarına müvafiq olara ediləcək "ad hoc" arbitraj məhkəməsi tərəfindən. Digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə işlərin təqdim edilməsi və bütün dinləmələr Sədrin se tarixindən altı (6) ay müddətində bitəcəkdir və işin son təqdim edilməsi və ya dinləmələrin bitməsi tarixindən, bunlardan hansı daha gecdirsə, ay müddətində məhkəmə öz yazılı və əsaslandırılmış qərarlarını verəcəkdir.

3. Bununla Razılığa gələn hər bir Tərəf mübahisənin bu maddənin müddəalarına müvafiq olaraq beynəlxalq arbitraja verilməsinə qeyd- razılığını verir. Bu razılıq və mübahisə edən investor tərəfindən iddianın arbitraja verilməsi aşağıdakıların tələblərinə uyğun gəlməlidir:

- (a) İMHBM-in II fəslə və ya Tərəflərin yazılı razılığı üçün İMHBM-in Əlavə Qaydalarına;

(b) 1958-ci il tarixli Xarici Arbitraj məhkəmələrinin qərarlarının tanınması və icra edilməsi haqqında Birləşmiş Millətlər Təşki Konvensiyasına (Nyu-York Konvensiyası), yazılı razılığa üçün.

4. Digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə mübahisəni milli məhkəmə sistemində təqdim etmiş investor bu maddənin 2-ci bəndində qeyd edilən arbitraj məhkəmələrinə müraciət edə bilər, əgər milli məhkəmə tərəfindən mübahisənin məzmunu üzrə qərar verilməyibsə.

5. Qərar qəti və məcburidir. Razılığa gələn hər bir Tərəf bu cür hər hansı qərarın şərtlərini gecikdirilmədən icra edəcəkdir və bu cür qərar edilməsini öz ərazisində təmin edəcəkdir.

Maddə 9

Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələr

1. Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi ilə bağlı Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələr diplomatik kanallar vasitəsilə, o cümlədən Razılığa gələn Tərəflərin istədiyi təqdirdə Razılığa gələn hər iki Tərəfin nümayəndələrindən ibarət İkitərəfli Komissiyaya müraciət və ya barışıq proseduru ilə həll ediləcəkdir.

2. Əgər 1-ci bənddə qeyd edilən mübahisə onun barədə bildirişin verilməsindən altı (6) ay ərzində həll edilməzsə, o, Razılığa gələn Tərəflər hər hansı birinin xahişi ilə arbitraj məhkəməsinə verilə bilər.

3. Bu cür Arbitraj Məhkəməsi hər bir fərdi iş üçün aşağıdakı qaydada təşkil olunacaqdır. Arbitraj haqqında müraciətin alındığı tarixdən etibarən iki (2) ay ərzində Razılığa gələn hər bir Tərəf Məhkəmənin bir üzvünü təyin edəcəkdir. Bu iki hakim Razılığa gələn hər iki Tərəfin razılığı əsasında üçüncü dövlətin vətəndaşını seçəcək və bu şəxs Məhkəmənin Sədri olacaqdır. Sədr digər iki üzvün təyin olunduğu vaxtdan sonra iki ay ərzində təyin olunacaqdır.

4. Əgər bu maddənin 3-cü bəndində göstərilən müddətlər ərzində zəruri təyinatlar həyata keçirilməzsə, Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə Haaqadakı Daimi Arbitraj Məhkəməsinin (bundan sonra "DAM") Baş katibini zəruri təyinatların keçirilməsinə dəvət edə bilər. Əgər DAM-ın Baş katibi Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin vətəndaşındırsa və ya hər hansı sət göstərilən funksiyaları yerinə yetirə bilmərsə, Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin vətəndaşı olmayan DAM-ın Baş katibinin müavini təyinatların həyata keçirilməsinə dəvət ediləcəkdir.

5. Digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə arbitraj məhkəməsi UNCİTRAL-ın arbitraj qaydalarına müvafiq həyata keçiriləcəkdir. razılaşmanın olmadığı təqdirdə sənədlərin təqdim edilməsi və bütün dinləmələr Sədrin seçilməsindən altı (6) aylıq müddət ərzində bitəcək sənədlərin son təqdim edilməsi və ya dinləmələrin bitməsi tarixindən, bunlardan hansı daha gecdirsə, iki (2) ay müddətində məhkəmə öz yə əsaslandırılmış qərarlarını verəcəkdir.

6. Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını səs çoxluğu ilə qəbul edəcəkdir. Məhkəmənin qərarları Razılığa gələn hər iki Tərəf üçün qəti və məcbur olacaqdır.

7. Razılığa gələn hər bir Tərəf öz üzvünün və özünün arbitraj prosesində təmsil edilməsi ilə bağlı xərclərini ödəyəcəkdir. Sədrin xərcləri digər xərcləri Razılığa gələn Tərəflər bərabər hissədə ödəyəcəklər.

Maddə 10

Sığorta və zəmanət

İnvestisiya mübahisəsi ilə əlaqədar hər hansı proses zamanı hər hansı Tərəf özünü müdafiə üçün, qarşı iddia kimi və ya hər hansı səbəbdən, sığorta və ya zəmanət müqaviləsi əsasında bildirilən zərərin tam və ya qismən əvəzinin ödənilməsinə və ya digər kompensasiya verilməsinə və ya veriləcəyini iddia etməyəcəkdir.

Maddə 11

Subroqasiya

1. Əgər Göndərən Razılığa gələn Tərəf və ya onun təyin etdiyi agentlik Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində investisiya ilə əlaqədar qarşı zəmanət əsasında ödəmə həyata keçirərsə, Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf:

(a) qanunvericilik və ya hüquqi sövdələşmə əsasında kompensasiya verilmiş tərəfin bütün hüquqlarının və iddialarının Göndərən Razılığa gələn Tərəfə verilməsini; və

(b) Göndərən Razılığa gələn Tərəfin, subroqasiya əsasında kompensasiya almış tərəf qədər belə hüquqlardan istifadə etmək və belə iddia həyata keçirmək hüququna olmasını, habelə investisiya ilə əlaqədar üzərinə öhdəlikləri götürəcəyini təsdiqləyəcəkdir.

2. Göndərən Razılığa gələn Tərəfin bütün hallarda:

a) əldə etdiyi hüquqlara, iddialara və öhdəliklərə münasibətdə eyni rejimin tətbiq edilməsini; və

b) kompensasiya almış Tərəf bu Saziş əsasında vaxtilə almalı olduğu kimi, investisiya və onunla bağlı gəlirlərlə əlaqədar həmin hüquqlar iddialardan irəli gələn ödənişlərin alınmasına hüququ olacaqdır.

Maddə 12

Digər qaydaların tətbiqi

Əgər bu Saziş əlavə olaraq, Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin qanunvericiliyinin şərtləri və ya Razılığa gələn Tərəflər arasında beynəlxalq hüquq əsasında mövcud olan və ya gələcəkdə qəbul ediləcək öhdəliklər Razılığa gələn bir Tərəfin investorları və ya investor investisiyaları üçün bu Sazişlə təmin edilən rejimdən daha əlverişli rejimin təmin edilməsi haqqında ümumi və ya xüsusi qaydalar müəyyən etməsi və ya qaydalar, onların daha əlverişli olduğu dərəcədə, bu Sazişə nisbətən üstünlük təşkil edəcəkdir.

Maddə 13

Sazişin tətbiqi

Bu Saziş onun qüvvəyə minməsindən sonra və ya əvvəl qoyulmuş investisiyalara tətbiq ediləcəkdir, lakin bu Sazişin qüvvəyə minmə əvvəl mübahisə mövzusu olan investisiyaya tətbiq edilməyəcəkdir.

Maddə 14
Qüvvəyə minmə

Razılığa gələn hər bir Tərəf bu Sazişin qüvvəyə minməsi üçün öz zəruri dövlətdaxili hüquqi prosedurlarının bitdiyi barədə diplomatik kəvvəsətisilə Razılığa gələn digər Tərəfə yazılı bildiriş verəcəkdir. Bu Saziş sonuncu bildirişin alındığı tarixdən qüvvəyə minəcəkdir.

Maddə 15
Qüvvədə qalma və ləğv edilmə

Bu Saziş on (10) il müddətində qüvvədə qalacaqdır. Bundan sonra Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri digərinə diplomatik kəvvəsətisilə Sazişi ləğv etmək niyyəti haqqında yazılı bildiriş göndərdiyi tarixdən on iki (12) aylıq müddətin bitməsinə qədər qüvvədə qalacaq Sazişin qüvvədə olduğu müddətdə qoyulmuş investisiyalara münasibətdə onun müddəaları ləğv edilməsi tarixindən sonra on (10) il müddə ümumi beynəlxalq hüququn qaydaları nəzərə alınmaqla qüvvədə qalacaqdır.

Bunun təsdiqi olaraq, bunun üçün Hökumətləri tərəfindən lazımi qaydada səlahiyyətlər almış aşağıda imza edənlər bu Sazişi imzaladılar.

Yerusəlim şəhərində 20 fevral 2007-ci il tarixində, müvafiq olaraq, hər biri Azərbaycan, yəhudi və ingilis dillərində olmaqla iki əsl ni imzalanmışdır, bütün mətnlər eyni qüvvəyə malikdir.

Təfsirdə fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, ingilis dilində olan mətndən istifadə ediləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

İsrail Dövləti
Hökuməti adından
(imza)